

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viitteenne VN/38055/2025

Valtioneuvoston luonnos Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027 myönnettävästä tuesta annetun asetuksen muuttamisesta

Pohjanmaan liitto kiittää maa- ja metsätalousministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelman 2021–2027 asetuksen muuttamisesta. Pohjanmaan liitto suhtautuu esitettyyn asetukseen myönteisesti ja pitää rahoitusvälineenä toteutettavan vakuusinstrumentin käyttöönottoa perusteltuna ja ajankohtaisena.

Esitys vastaa tunnistettuun ja pitkään jatkuneeseen ongelmaan kalatalousalan yritysten rahoituksen saatavuudessa. Pohjanmaalla kaupallinen kalastus on pääosin pienimuotoista yritystoimintaa, jossa toimijat ovat mikro- ja pk-yrityksiä ja joissa investointitarpeet kohdistuvat usein kalliisiin mutta heikon jälleenmyyntiarvon omaaviin tuotantovälineisiin, kuten aluksiin ja kalastuskalustoon. Tämä vaikeuttaa olennaisesti lainarahoituksen saamista markkinaehtoisesti riittävien vakuuksien puuttuessa.

Pohjanmaan rannikolla kalastus on monin paikoin keskeinen elinkeino, jolla on huomattava merkitys alueen elinvoimalle, työllisyydelle ja huoltovarmuudelle. Aloittavien kalastajien asema on erityisen haastava, sillä toiminnan alkuvaiheessa tarvittavat investoinnit ovat suuria suhteessa yrityksen taloudelliseen kantokykyyn, eikä vakuuksia ole vielä kertynyt. Esityksessä ehdotettu mahdollisuus myöntää korkeampi vakuusosuus aloittaville kalastajille on tältä osin hyvin perusteltu ja tukee sukupolvenvaihdoksia sekä alan jatkuvuutta.

Myös se, että vakuutta voidaan käyttää käyttöpääoman rahoittamiseen, on Pohjanmaan kaupallisten kalastajien kannalta merkittävä parannus. Kalastustoiminnan kausiluonteisuus ja tulojen vaihtelu edellyttävät usein käyttöpääomarahoitusta, jota ei voida kattaa suorilla EMKVR-avustuksilla. Vakuusinstrumentti täydentää siten olemassa olevaa tukijärjestelmää tarkoituksenmukaisella tavalla ja parantaa yritysten mahdollisuuksia toteuttaa kasvu- ja kehitysinvestointeja. Samalla on tärkeää, että rahoitusvälinettä voidaan tarvittaessa kehittää edelleen kokemusten karttuessa, mikäli tarve esimerkiksi lainamuotoiselle instrumentille osoittautuu myöhemmin perustelluksi.

Edellä esitetyin perustein Pohjanmaan liitto pitää asetuksen muutosta tarpeellisena ja kannattavana Pohjanmaan kaupallisten kalastajien toimintaedellytysten parantamisen ja kalatalouden kestäväen kehittämisen näkökulmasta.

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto

Mats Brandt
maakuntajohtaja

Kimmo Riusala
aluekehitysasiantuntija